

Het najaar
is plantperiode!
Mobiele fruitpers
in het Meetjesland
Bezige Bijen
bij Boeren

Beste lezer,

Er waait een wind van verandering door Regionaal Landschap Meetjesland! Het eerste tastbare bewijs ligt in je handen. 'Mijn vlakke land' wordt weer 'Landschapskrant'. Het is een frisse start om onze 10-jarige inzet voor natuur en landschap in de bloemetjes te zetten.

Een bloemetje ook voor Piet Quataert, die het roer en zijn stuurmanskunst overlaat aan een nieuwe kapitein in 2010. Nieuwe borstels veegden ondertussen ook onze nieuwe locatie op de Marktplaats 65 in Maldegem schoon. Gebleven zijn de vijf medewerkers met hun gedrevenheid en enthousiasme om de doelstellingen van RLM waar te maken: een draagvlak bekomen voor natuur en landschap in het Meetjesland. Door informatie, sensibilisatie en realisatie van kleine projecten, leren we de inwoners waardering te hebben voor hun streek. Stapsgewijs en met respect voor alle partners.

Onze vier pijlers blijven behouden in al onze acties: natuurbehoud en kleine landschapselementen, streekeigen karakter, natuurrecreatie, natuureducatie en informatie.

Over actie gesproken: hou dit najaarsnummer nog even bij. Er valt wat te ontdekken tussen de herfstbladeren!

En nu even languit in de tuinzetel met het heldere riedeltje van een roodborstje of de trillertjes van een winterkoninkje?

Veel leesgenot!

Geert De Roo,

Voorzitter Regionaal Landschap Meetjesland VZW.

NIEUWE LOCATIE
**REGIONAAL
LANDSCHAP
MEETJESLAND VZW**
MARKTSTRAAT 65
9990 MALDEGEM
INFO@RLM.BE
WWW.RLM.BE
050 70 00 42

Het najaar is plantperiode!

Zit je te mijmeren en denk je terug aan de boomgaard met de meidoornhaag, de houtkanten tussen weilanden en langs beken, knotbomenrijen, ... Het zijn de typische kleine landschapselementen van het Meetjesland. Wil je zelf inspanningen leveren om ons karakteristieke landschap te bewaren? Dan is onze plantactie iets voor jou! Je vindt ons aanbod loofbomen, fruitbomen, haagplanten en houtkanten in bijgevoegd formulier. Je kan kiezen voor uniforme hagen en houtkanten of voor een samengesteld pakket met verschillende soorten. De gemengde haag bestaat uit meidoorn, hult en hondsroos. In de gemengde houtkant zitten o.a. zomereik, meidoorn, hazelaar, spork, ruwe berk, ... Meer uitleg over de plantpakketten, de plantensoorten en het aanplanten vind je op onze website. Alle inwoners van het Regionaal Landschap Meetjesland kunnen tot 31 oktober plantpakketten bestellen.

AFHALEN BESTELLINGEN: ZATERDAG 21 NOVEMBER, SCHUUR HUYSMANHOEVE, EEKLO – doorlopend tussen 9u30 en 15u (volg de wegwijzers tot de parking)

i RALPH.MARECHAL@RLM.BE, 050 70 00 42.

De kachel brandt

Steeds meer mensen verwarmen de huiskamer met brandhout. Ze gaan ook steeds vaker zelf brandhout kappen. Hoe je dit best doet en waar je op moet letten kom je te weten op zaterdag 7 november. Dan organiseert de vereniging een demonstratie 'knotten en hakhoutbeheer'. Een deskundige toont je hoe een houtkant wordt beheerd en hoe bomen worden geknot. Je leert ook veilig om te gaan met de kettingzaag.

i RALPH.MARECHAL@RLM.BE, 050 70 00 37, DEELNAME IS GRATIS. INSCHRIJVEN TOT 15 OKTOBER. HET AANTAL DEELNEMERS IS BEPERKT.

GESPOT: LANDSCHAPSTEAM

Misschien heb je ze intussen ook al aan het werk gezien. Her en der in het Meetjesland voeren de landschapsteams van vzw Regionaal Landschap Meetjesland waardevolle landschapswerken uit. Het project 'Landschapsteams' houdt in dat de Vlaamse Overheid (AR-O, Onroerend Erfgoed) financiële middelen ter beschikking stelt aan de landschapsanimator. Iedereen kan bij hem aankloppen met de vraag om bepaalde werken uit te laten voeren. Gaat het om een waardevol voorstel, dan kan je als opdrachtgever genieten van een toelage tot 70% van de totale kostprijs. De landschapsanimator bereidt de werken voor en volgt de realisatie ervan op. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, zijn de landschapsteams geen vaste arbeidersploegen. Vooral socio-economiebedrijven worden aan het werk gezet. Hierdoor bevat het project ook een sociale dimensie.

Tijdens de voorbije jaren werden kleine monumentjes hersteld, poelen gegraven en heel wat hagen, knotbomen, boomgaarden en houtkanten aangeplant en onderhouden. De landschapsteams worden ingezet bij landbouwers, bij particulieren en werken voor lokale overheden.

i WENS JE TE WETEN OF JOUW IDEE IN AANMERKING KOMT EN WENS JE EEN BEROEPTE DOEN OP HET LANDSCHAPSTEAM? RALPH.MARECHAL@RLM.BE, 050 70 00 37

ACTIE:

IN HET MEETJESLAND

Om poten van wilg of populier te planten maak je geen plantput. Ze worden gewoon voldoende diep in de grond geduwd (ongeveer 80cm). Soms is het noodzakelijk om een gat te boren met een grondboor. Vul het geboorde gat steeds met wat losse grond. Op die manier komt de poot stevig vast te staan. Al is het vaak niet echt nodig, is het toch best de poten vast te maken aan een boompaal. Let er bij het planten ook op dat de poten niet omgekeerd worden geplant! Snijd of zaag de poten onderaan schuin af en maak een aantal inkepingen in de bast in de onderste 20 cm van de poot. Zaag de poot vóór het planten op de gewenste hoogte af.

Geïnteresseerden kunnen pootmateriaal gratis krijgen bij vzw Regionaal Landschap Meetjesland. Neem contact op en bestel voor 31/10 je plantmateriaal.

i RALPH.MARECHAL@RLM.BE, 050 70 00 42. AFHALEN PLANTGOED: ZATERDAG 21 NOVEMBER, SCHUUR HUYSMANHOEVE, EEKLO, 9u - 16u.

Loft te huur

De **steenuil** was in 2008 vogel van het jaar. Ons kleinste uiltje is ook overdag actief. Hij geniet graag van het zonnetje op een paaltje of knotwilg, altijd alert om te jagen op klein grut zoals regenwormen, insecten en soms een muisje of kikkertje. Kleine LandschapsElementen (KLE's) zoals knotwilgen, hoogstamfruitbomen, houtkanten, hagen, oude schuurtjes, tussenliggende weilandjes, zijn een ideale biotopen. Het Nevelse landschap biedt nog heel wat mogelijkheden voor de steenuil, dit in tegenstelling met bv onze noorderburen, waar hij zelfs op de rode lijst staat van bedreigde soorten! Toch worden spijtig genoeg oude schuurtjes dikwijls afgebroken. Holle bomen worden omgezaagd. Knotbomen moeten plaats maken voor een nóg eentoniger akker-en weidelandschap, veelal omdat het knotten te veel werk vraagt. Hoogstamfruitbomen brengen niet zo veel op dan de laagstammen, maar zijn het meest gegeerd door de steenuil. Deze bomen zijn ook nuttig voor specht, gekraagde roodstaart, winterkoning, wielewaal, lijster,... Steenuilen zijn honkvast en koloniseren moeilijk andere gebieden. Voornamelijk door de 'uitkleding' van het landschap neemt de populatie steenuilen in West-en Midden Europa af. Gelukkig neemt hij ook genoegen met een steenuilnestkast. Geen klein nestkastje, maar verdeeld in compartimenten die een vluchtweg zijn tegen eventuele indringers, met verluchting, grijpvriendelijke bedekking en zelfs voorzien van een klein zonneterrasje!

Het steenuilenproject van Regionaal Landschap Meetjesland is één van de soorten-beschermingsprojecten, voor 80% gesubsidieerd door de Provincie Oost-Vlaanderen.

Al meer dan 50 locaties kregen een steenuilennestkast. In samenwerking met Natuurpunt De Ratel werd de Nevelse populatie geïnventariseerd. We zijn op zoek naar geschikte locaties voor het aanplanten of onderhoud van KLE's, om het kleinschalig landschap te versterken...

KEN JE ER OOK ZO EEN? CONTACTEER ONS DAN! HELENE.QUIDE@RLM.BE, 0474 55 61 73

Laatste kerkuilenbakken vliegen de deur uit!

Voor het soortenbeschermingsproject 'kerkuilen in het Meetjesland', ondersteund door de Provincie Oost-Vlaanderen, zoeken we nog geschikte locaties om kerkuilenbakken te plaatsen. Vooral grote boerenschuren genieten de voorkeur van deze uitstekende nachtelijke muizenverdelgers. In andere gebouwen zoals kerktorens, is er enkel een kleine invliegopening nodig, zodat duiven of kauwen geen kans krijgen. Liefst geen druk verkeer in de buurt, aangezien daar de meeste slachtoffers vallen. In totaal zullen er dan meer dan honderd nieuwe nestgelegenheden zijn voor onze kerkuilen!

HELENE.QUIDE@RLM.BE, 0474 55 61 73

FOTO: LUDO GOOSSENS

Uilencursus

Geen uilenogen, kaars en bril nodig voor de geplande cursus in najaar/winter 2009. Wil je je verdiepen in uilenwijsheid? Een gedreven uilenspecialist wijst je de weg in uilenland.

25/11 EN 2/12, HUYSMANHOEVE EEKLO + EXCURSIES NOG NADER TE BEPALEN

VACATURE

Gastheer/vrouw voor steenuil B&B

UW PROFIEL

- Steenuiltjes vindt u sympathiek
- Biodiversiteit in de natuur draagt u hoog in het vaandel
- U woont in een (verkeersluw) kleinschalig landschap en/of wenst mee te werken om de KLE's in stand te houden
- U bent bereid om een steenuilnestkast te plaatsen in een knotwilg, hoogstamfruitboom of andere geschikte locatie
- U houdt ons op de hoogte van uw komende klantenbestand

WIJ BIEDEN

- Acties op uw terrein ten voordele van de steenuil, voor 80% gesubsidieerd door het soorten-beschermingsproject, ondersteund door de Provincie Oost-Vlaanderen
- Leveren en/of plaatsen van een steenuilnestkast
- Aanplanten van knotwilgenrijen, hoogstamfruitbomen, houtkanten, hagen of heggen langs of op uw perceel
- Indien nodig zorgen wij ook voor de bescherming van uw aanplant
- Uitgebreide uilendocumentatie
- Opvolging van uw klantenbestand door professionele ringers

HELENE.QUIDE@RLM.BE, 0474 55 61 73

Mobiele fruitpers in het Meetjesland

Op zaterdag 17 oktober organiseren vzw Regionaal Landschap Meetjesland, Netelvuur en Houtlandse tuinsappen uit Oedelem een gezamenlijke appelpersdag. De Houtlandse mobiele fruitpers wordt die dag geïnstalleerd bij Netelvuur in Oostwinkel (Zomergem). Jouw appels worden er tot lang houdbaar gepasteuriseerd sap geperst en opgeslagen in speciale containers (bag in box) van 5 l en is 2 jaar houdbaar. Per bag in box betaal je € 5,50.

Wat moet je doen?

Bezorg je gegevens en het geschatte gewicht aan appels aan Vzw Regionaal Landschap Meetjesland, Marktstraat 65, 9990 Maldegem. 050/70 00 42 of info@rlm.be. Bewaar de appels tot 17 oktober op een koele plaats en breng de vruchten mee naar Oostwinkel. De vruchten worden ter plaatse gesorteerd en gewogen. Evenredig met de meegebrachte hoeveelheid appels betaal je de hoeveelheid vruchtensap. De mobiele pers werkt tussen 9u30 en 12u en tussen 13u en 18u en staat opgesteld bij Netelvuur, Veldhoek 33 in Oostwinkel (Zomergem).

Netelvuur en kruiden

Netelvuur, gelegen in het hartje van het Meetjesland, is een kleine onderneming waarin de biologische teelt van aromatische planten gepaard gaat met de distillatie op het bedrijf zelf. De kruiden worden er verwerkt tot etherische oliën, hydrolaten, oliemaceraten en drogerij. Het bedrijf is een open huis waarin zowel klein als groot welkom is voor bedrijfsbezoeken, workshops en teambuilding. Op zaterdag 17 oktober houdt Netelvuur de jaarlijkse plantendag. Geïnteresseerden kunnen zelf kruiden uitspitten om in hun eigen tuin aan te planten.

i MEER INFO? CONTACTEER VZW REGIONAAL LANDSCHAP MEETJESLAND, 050 70 00 42 OF [INFO@RLM.BE](mailto:info@rlm.be) OF NEEM EEN KIJKJE OP WWW.RLM.BE OF WWW.HOUTLANDSETUINSAPPEN.BE

FOTO: HOUTLANDSE TUINSAPPEN

Introductiecursus hoogstamfruitteelt

Trezeke Meyers, Zomerkeizerin en Reine Claude d'Oullins.... Diploid, triploid, sleunen en griffelen... Mooie namen en moeilijke termen. Wens je bij te leren over de teelt van hoogstammige fruitbomen, dan is de introductieles alvast een goed begin. Interesse? Neem contact op. We verzamelen je gegevens en houden je op de hoogte.

i RALPH.MARECHAL@RLM.BE, 050 70 00 37

Bezige Bijen bij Boeren

'Als de bijen sterven, heeft de mensheid nog maar vier jaar te leven.'

'Zonder bijen geen biodiversiteit'
Uitspraken die doen nadenken

Bijentelers trekken aan de alarmbel. Imker en natuurmens Walter Hamelinck legt ons uit waarom.

Waarom zijn bijen en de imkerij zo brandend actueel?
Bijensterfte.

Wereldwijd is er een terugval van de bijenpopulatie van soms meer dan 70%, niet alleen in de Verenigde Staten, maar ook in België en onze buurlanden. De bijen verdwijnen gewoon waardoor het zeer moeilijk is om een exacte oorzaak te achterhalen. De 'ziekte' heeft dan ook de

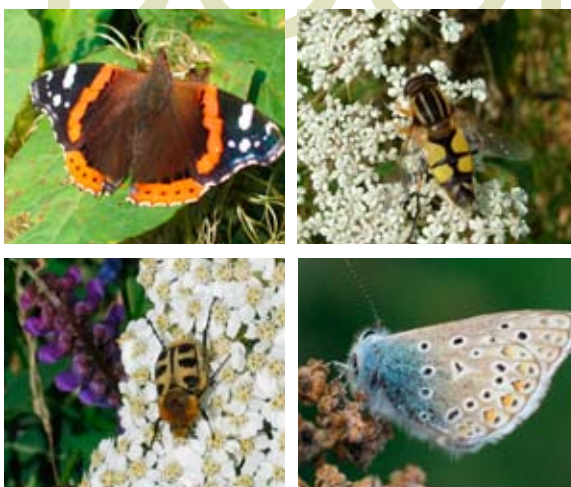

FOTO: WALTER HAMELINCK

Sommigen nemen het echter niet zo nauw en durven goedkope buitenlandse honing mengen met hun eigen honing. Maar een goede imker is fier op zijn natuurproduct, laat jaarlijks zijn honing analyseren en verklaart daarbij bereid te zijn om latere controle toe te laten, wat soemelen uitsluit. Het is niet alleen uit eigenbelang dat imkers zich nauw betrokken voelen met wat er in de natuursector leeft. De meesten zijn trouwens actief in natuurverenigingen.

Hoe is de relatie tussen imkers en landbouwers? Zijn ze zich voldoende bewust van het bijenprobleem? Gebrek aan bestuiving van hun gewassen? Fruitteelt? Bij-onvriendelijke gewasbescherming? Gebruik van herbiciden, pesticiden en co?

Omdat mijn bijenkorven thuis blijven staan heb ik er persoonlijk weinig ervaring mee. Landbouwers die voor hun teelten afhankelijk zijn van bijen, onderhouden goede relaties met ons. De tijd dat de imker zelf in de gaten moest houden wanneer er vb. een gewasbescherming met voor bijen giftige producten werd uitgevoerd, ligt al heel wat jaren achter de rug. Landbouwers beginnen het probleem meer en meer te erkennen. Meerdere fruittelers beschikken over te weinig bijenkorven die instaan voor een goede bestuiving. Niet alleen het gebrek aan bijenvolken, maar ook het aantal imkers neemt af. Er zijn weinig jongeren die zich geroepen voelen om imker te worden. Ook is er nog nood aan betere communicatie tussen imkers en landbouwers om elkaars problemen beter te begrijpen.

naam 'verdwijnsiekte' meegekregen. Algemeen wordt aangenomen dat het een samenloop is van omstandigheden zoals de Varroamijt, een aantal virussen, maar vooral het tekort aan volwaardig stuifmeel, vooral in het najaar. Dit verminderd voedselaanbod heeft verstreckende gevolgen. Verzwakte bijen komen de winter niet meer door. Niet vergeten dat de bijen zorgen voor 75 % van de bestuiving. Zonder bestuiving geen zaden, bessen, vruchten, groenten...

Je bent zelf imker. Welke concrete problemen ondervind jij? Je collega's?

Zelf heb ik nog geen problemen ondervonden in verband met de verdwijnsiekte, maar ik ken imkers welke al hun volken verloren tijdens of kort na de winter. Ik ben 'bevoorrecht' omdat ik met mijn bijen in 'den binnen' sta en er voldoende bloemen zijn die voor het broodnodige stuifmeel kunnen zorgen, zowat 50 kg per jaar, per kolonie!

Het lijkt evident dat bijenhouders natuurliefhebbers 'pur sang' zijn...is dat ook zo? Geen rotte appels in de mand?
Gelukkig zijn de meeste imkers gepassioneerde natuurmensen. Echt rotte appels zijn er wellicht niet.

Hoe kan er samengewerkt worden tussen landbouwers, jagers, imkers, natuurliefhebbers?

Er zijn veel gemeenschappelijke belangen.

Wanneer de landbouwer akkerranden inzaait met bloemenmengsels, mits eventuele vergoeding, is het beschikbare stuifmeel en nectar niet enkel goed voor de honingbijen, ook solitaire bijen, hommels en vlinders varen er wel bij. De gewassen profiteren mee van het verhoogd aanbod aan bestuivende insecten. Akkervogels zoals patrijzen en veldleeuweriken vinden er schuilplaatsen en voedsel in.

Veelgehoorde klachten gaan over het wegbermbeheer van gemeenten, die geen of weinig rekening houden met de regelgeving (vb tijdstip maaien) of de aanwezige biodiversiteit in waardevolle bermen. Welk alternatief kan er geboden worden?

Als de wegbermen onderhouden worden zoals afgesproken in het wegbermdecreet, dan zijn we al een hele stap in de goede richting. Bijkomende maatregelen op maat voor zeer waardevolle bermen zijn uiteraard altijd wenselijk. Gelukkig zijn er al Meetjeslandse gemeenten die werken aan een ecologisch bermbeheersplan in samenwerking met Natuurpunt, Regionaal Landschap Meetjesland of Natuurpunt en Partners Meetjesland.

Tips voor de particuliere eigenaars?

Particuliere grondeigenaars en zelfs iedereen met een piepklein tuintje, kan stuifmeel- en nectarproducerende bloemen aanplanten. 'Dubbele bloemen' zijn voor insecten totaal waardeloos omdat de stuifmeeldraden omgevormd zijn tot kroonblaadjes en er op deze bloemen niets te halen valt. Meer en meer wordt ook een deel van het gazon ingezaaid als bloemenweide. Mooi en nuttig!

Regionaal Landschap Meetjesland kan door informatie, sensibilisatie en realisatie van kleine projecten bijdragen tot een natuurlijker en landschappelijk mooier Meetjesland. Wat staat er op jullie verlanglijstje?

Het blijven stimuleren van aanplantingen van bomen, struiken, bloemen met aandacht voor de bijvriendelijkheid. Via de landschapskrant en andere publicaties kan het bijenprobleem onder de aandacht van de Meetjeslanders gebracht worden.

i HELENE.GUIDE@RLM.BE, 0474 55 61 73

Beheerovereenkomsten

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) sluit met individuele landbouwers beheerovereenkomsten, die uit één of meerdere beheerpakketten bestaan. Een beheerpakket omvat maatregelen en voorschriften die zijn gericht op het behoud of de verbetering van de kwaliteit van het milieu, de natuur of het landschap. In ruil voor het vrijwillig uitvoeren van de maatregelen krijgt de beheerder een vooraf bepaalde vergoeding.

Beheerovereenkomsten hebben een looptijd van vijf jaar. In tegenstelling tot vroeger starten beheerovereenkomsten altijd op 1 januari. Het is niet altijd even gemakkelijk om na te gaan welke beheerovereenkomsten aangewezen zijn op een bedrijf. Daarom kunnen plaatselijke landbouwers een beroep doen op de bedrijfsplanners van de Vlaamse Landmaatschappij en het Regionaal Landschap Meetjesland. De VLM-bedrijfsplanner stelt samen met de landbouwer gratis en vrijblijvend een bedrijfsplan op. Een dergelijk bedrijfsplan geeft een overzicht van alle erkende subsidiemogelijkheden op een bedrijf. De bespreking van het bedrijfsplan gebeurt bij de landbouwer thuis. In veel gevallen bezoekt de bedrijfsplanner samen met de landbouwer de betrokken percelen. Zo kunnen ze goed inschatten welke beheerovereenkomsten kunnen worden afgesloten. Meteen kunnen ze nagaan of de landbouwer voldoet aan alle voorwaarden voor het sluiten van een of meerdere beheerovereenkomsten. De bedrijfsplanner neemt de volledige administratie van het opmaken van de aanvraag op zich. En zodra de aanvraag is ondertekend, volgt hij het dossier volledig op tot de beheerovereenkomst is afgesloten. Voor en na het sluiten van de beheerovereenkomst kan de landbouwer altijd bij de bedrijfsplanner terecht met zijn vragen.

CONTACTGEGEVENS BEDRIJFSPLANNER VOOR DE REGIO MEETJESLAND:
CAROLINE.BEELE@VLM.BE, 09 244.85 69 OF 0499 59 35 61

MOGELIJKHEDEN BEHEEROVEREENKOMSTEN IN DE REGIO MEETJESLAND:

- **SOORTENBESCHERMING:** het in stand houden van bedreigde diersoorten en het gebied waarin ze (over)leven (akkevogels, weidevogels)
- **BOTANISCH BEHEER:** het in stand houden en ontwikkelen van botanisch waardevolle graslanden en het ontwikkelen van kruidengemeenschappen in akker (natuurvriendelijk beheer van graslanden en akkers)
- **PERCEELSRANDENBEHEER NATUUR OF MILIEU:** het tot stand brengen van een beschermingsstrook langs water lopen, holle wegen en andere kwetsbare elementen
- **VERMINDERDE BEMESTING:** het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater
- **BEHEREN VAN KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN:** het herstellen, ontwikkelen en onderhouden van kleine landschapselementen (aanleggen of onderhouden van houtige kleine landschapselementen, of (her)aanleggen en onderhouden van poelen)
- **VERGOEDING NATUUR:** een compenserende vergoeding die de landbouwer jaarlijks aanvraagt via de verzamelaanvraag

FOTO: WALTER HAMELINK

Kalender

ZONDAG 13 SEPTEMBER

Fietstocht rond en door de vallei van de Oude Kale Natuurpunt De Ratel-Nevele
Waar: 14u dorpsplein Merendree; einde rond 17u
Info: natuurlpntderatel@telenet.be, 09 371 84 33

DINSDAG 15 SEPTEMBER

Plantenexcursie op de braakliggende terreinen aan de Ringlaan
Natuurhistorische Werkgroep Natuurpunt Meetjesland Plantenwerkgroep
Waar: 19u aan het Stadhuis van Raverschoot, Raverschoot 14 in Adegem
Info: 09 377 71 40, chris.bruggeman@skynet.be

ZATERDAG 19 SEPTEMBER

Kiekefestijn ten voordele van de Kiekebossen in Evergem
Natuurpunt Eeklo-Kaprijke-Evergem
Waar: 19.30u parochiezaal Evergem, Bibliotheekstraat 1
Info: aperitief - kaas en wijn - tombola - dessertbuffet; doorlopend info en beeldmateriaal; €18 / €9 (-12j); inschrijven vóór 7 september (kaarten te verkrijgen via bestuursleden Natuurpunt of bij contactpersoon)
Info: Rik Van Herck, 09 344 54 66

ZONDAG 20 SEPTEMBER

Herfstwandeling
Natuurpunt Meetjeslandse Kreken
Waar: 14u Café Passé Assenede (hoek Holleken-Doornendijkstraatje 1)
Info: Bart.Vandevoorde@inbo.be, 0472 47 26 63 of Solange Coppens, 09 373 40 47, solcoppens@hotmail.com

ZONDAG 20 SEPTEMBER

Heidewandeling in het Maldegemveld
Natuurpunt Zomergem
Waar: 14u, parking kleuterschool (carpooling), Dreef 47 in Zomergem
Info: Germain De Wispelaere, 09 372 65 16, info@natuurlpntzomergem.be

DONDERDAG 1 OKTOBER

Presentatie 'Roofvogels en uilen' door Eddy Gadeyne
Waar: 20 u Parochiecentrum Den Os-schaert, Kasteeldreef 75 in Lovendegem, inkom 5€ (1 consummatie inbegrepen)
Info: Eric De Clerck, 09 372 89 28, natuurlpnt.lovendegem@skynet.be

WOENSDAG 25 NOVEMBER

WOENSDAG 2 DECEMBER

Uilenexcursie door Eddy Gadeyne en twee excursies door Dirk Willems
Waar: Huysmanhoeve, Bus 1 in Eeklo (onder voorbehoud), excursies nader te bepalen
Info: Hélène Quidé, 050 70 00 42, helene.quide@rlm.be

ZONDAG 4 OKTOBER

Vogeltrek telling in het Maldegemveld
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 8u restaurant 't Moorken, Usselweg 81, 9990 Maldegem-Kleit
Info: Karel Tack, 09 377 69 39 of John Beylemans, 050 72 05 20

ZATERDAG 10 OKTOBER

Beheerdag in het Maldegemveld
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 9u parking ANB langs de Drongengoodweg, 100 m van café-restaurant Jagershof; gelieve de pijlen te volgen bij laattijdige aankomst
Info: Kurt De Kesel, 09 374 71 16, maldegemveld@telenet.be of Karel Tack, 09 377 69 39

ZONDAG 18 OKTOBER

Vogeltrek telling in het Maldegemveld
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 8u Restaurant 't Moorken, Usselweg 81, 9990 Maldegem-Kleit
Info: Karel Tack, 09 377 69 39 of John Beylemans, 050 72 05 20

PADDENSTOELENTOCHT IN DE OOSTEEKLOSE BOSSEN

Natuurpunt Meetjeslandse Kreken
Waar: 14u kerk Oosteklo
Info: Bart.Vandevoorde@inbo.be, 0472 47 26 63

HEIDEWANDELING IN HET MALDEGEMVELD

Natuurpunt Zomergem
Waar: 9.30u, einde Langestraat in Oostwinkel
Info: Germain De Wispelaere, 09 372 65 16, info@natuurlpntzomergem.be

ZONDAG 25 OKTOBER

Paddenstoelenwandeling in het Drongengood
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 14u parking ANB langs de Drongengoodweg, 100 m van café-restaurant Jagershof
Info: Etienne Vanaelst, 09 374 59 86, vanaelst@versateladsl.be

WOENSDAG 11 NOVEMBER

Jaarbeurs van Zomergem
Natuurpunt Zomergem
Waar: sportcentrum Den Boer in Zomergem
Info: Natuurpunt-stand met info, kalender-verkoop, wedstrijd enz.
Info: Germain De Wispelaere, 09 372 65 16, info@natuurlpntzomergem.be

ZATERDAG 21 NOVEMBER

Dag van de Natuur in het Maldegemveld
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 9u parking ANB langs de Drongengoodweg, 100 m van café-restaurant Jagershof; gelieve de pijlen te volgen bij laattijdige aankomst
Info: Kurt De Kesel, 09 374 71 16, maldegemveld@telenet.be of Karel Tack, 09 377 69 39

DAG VAN DE NATUUR: (21/11)

MAAIEN AAN DE ROESELAREKREEK

Natuurpunt Meetjeslandse Kreken
Waar: 9.30u kerk Sint-Jan-in-Eremo
Info: Bart.Vandevoorde@inbo.be, 0472 47 26 63 of Solange Coppens, 09 373 40 47, solcoppens@hotmail.com

ZATERDAG 28 NOVEMBER

Winteravond met sfeerbeelden over de Galapagos-eilanden
Natuurpunt Meetjeslandse Kreken
Waar: 20u De Litanie, Hoogstraat 85 in Assenede
Info: Bart.Vandevoorde@inbo.be, 0472 47 26 63 of Philippe Grambras, 0476 51 15 10

ZONDAG 29 NOVEMBER

Wintervogeltelling langs Kanaal Gent-Brugge en Leopoldkanaal
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Info: John Beylemans, 050 72 05 20

ZATERDAG 5 DECEMBER

Beheerdag in het Maldegemveld
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 9u parking ANB langs de Drongengoodweg, 100 m van café-restaurant Jagershof; gelieve de pijlen te volgen bij laattijdige aankomst
Info: Kurt De Kesel, 09 374 71 16, maldegemveld@telenet.be of Karel Tack, 09 377 69 39

ZONDAG 13 DECEMBER

Kleine zwanentocht
Natuurpunt Meetjeslandse Kreken
Waar: 14u kerk Sint-Jan-in-Eremo
Info: Bart.Vandevoorde@inbo.be, 0472 47 26 63

ZATERDAG 19 DECEMBER

Beheerdag aan de Kanaalberm
Natuurpunt Maldegem-Knesselare
Waar: 9.30u Kanaalbrug, kruispunt Hoekestraat en Zuidleie in Knesselare
Info: Etienne Vanaelst, 09 374 59 86, vanaelst@versateladsl.be

ZONDAG 20 DECEMBER

Vogel- en zeehondentocht
Natuurpunt Zomergem
Waar: 8u, parking kleuterschool (carpooling), Dreef 47 in Zomergem
Info: Jan Colpaert, 09 372 01 67, info@natuurlpntzomergem.be

Groene halte wandeling

Wandel van centrum Waarschoot naar Eeklo via de Gastels, de Lieve en Het Leen

Er zijn 3 wandelingen in Oost-Vlaanderen gerealiseerd in een samenwerkingsverband van Trein, tram en bus, Provincie Oost-Vlaanderen, Toerisme Oost-Vlaanderen en de 3 Oost-Vlaamse Regionale landschappen.

Deze unieke wandelingen zijn geen lussen, maar "wandelingen in lijn". Ze starten aan een bus- of treinhalte en brengen je naar een andere halte of station, waar er minstens elk uur een bus of trein beschikbaar is.

In het Meetjesland wordt dit uniek nieuw wandeltraject officieel geopend op 20 september 2009 om 14u in Waarschoot door gedeputeerde Hertog en schep en Ellen Coppens.

Kom gerust zelf een kijkje nemen. Vanaf 14u kan je de brochure verkrijgen en zelf deze unieke wandeling (13 km) ontdekken.

Het vertrekpunt in Waarschoot ligt aan de halte "Waarschoot Kerk". Deze halte wordt bediend door buslijn 58 Gent – Eeklo – Brugge, buslijn 67 Gent – Zomergem – Eeklo en buslijn 69 Gent – Waarschoot. Je kan ook per trein naar Waarschoot komen.

INFO: WWW.GROENEHALTE.BE, TOM.GORRE@RLM.BE, 0478 571 241

Dag van de natuur

Van wandelpaden aanleggen tot hagen aanplanten, van maai-beheer tot wilgen knotten. Tijdens de Dag van de Natuur kan ook jij meehelpen aan het beheer van onze natuurgebieden. Op Zaterdag 21 en zondag 22 november 2009 is de 'Dag van de Natuur' al aan haar 31ste editie toe.

Op deze dag worden er in heel Vlaanderen allerlei activiteiten georganiseerd. En het is niet enkel werken geblazen die dag. Geniet tijdens de Dag van de Natuur van een hapje en een drankje, leer onze natuurgebieden beter kennen tijdens een herfstwandeling of luister naar een streepje muziek.

INFO: WWW.NATUURLPNT.BE/DAGVANDENATUUR

Week van het bos

Tijdens de Week van het Bos (11-18 oktober) ontvangt het bos je met open armen! Er wordt een ruim aanbod aan bosactiviteiten georganiseerd door het ANB, VBV en tal van organisaties, scholen en lokale besturen. Een bosquiz, een geschiedkundige boswandeling, een sprookjeswandeling, een fotozoektocht in het bos, het bos binnenste buiten, film in het bos, ... bosliefhebbers doen hun best om het bos voor IEDEREEN aantrekkelijk te maken. Dit jaar is het thema Zaad met pit! In september verschijnt de Week van het Bos-krant.

INFO: WWW.WEEKVANHETBOS.BE

Dag van de trage weg

De Dag van de trage weg (24 & 25 oktober) is een actieweekend waarbij burgers, verenigingen en besturen samenwerken om verwaarloosde en verdwenen trage wegen weer open te maken. Deze wegen voor niet-gemotoriseerd verkeer bieden ongetwijfeld ook voor jou heel wat voordelen: je ontdekt er de natuur, ze zijn ideaal voor een fiets- of wandeltocht en ze vormen een verkeersveilig alternatief voor de drukke straten. Bovendien vertellen deze vaak eeuwenoude verbindingen iets over de lokale geschiedenis. Kortom: zorg dragen voor trage wegen is zorg dragen voor mens en natuur.

Toch gingen in het verleden al heel wat trage wegen verloren en nog altijd brokkelt het netwerk af. Op de Dag van de trage weg keren we dit proces om. Want met een klein beetje moeite kunnen we heel wat van onze voet- en buurtwegen terug gebruiken.

In het Meetjesland werken we herstelplannen uit in de deelgemeenten Assenede, Oosteklo, Boekhoute, Bassevelde, Zomergem, Oostwinkel, Ronsele en Middelburg. De herstelplannen worden opgemaakt voor en door de lokale mensen. In elke deelgemeente werkt een groep enthousiaste vrijwilligers hard mee aan de voorbereiding van een brede bevraging van alle inwoners van de deelgemeente. Iedereen kan zijn mening over de trage wegen formuleren. Al deze meningen worden samengebracht in een advies naar het gemeentebestuur toe. Wil je weten hoever we staan in jouw gemeente? Surf dan naar www.langstragewegen.be

Het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen (Dienst Mobiliteit) ondersteunt de opmaak van deze herstelplannen.

INFO: WWW.LANGSTRAGEWEGEN.BE, TOM.GORRE@RLM.BE, 0478 571 241

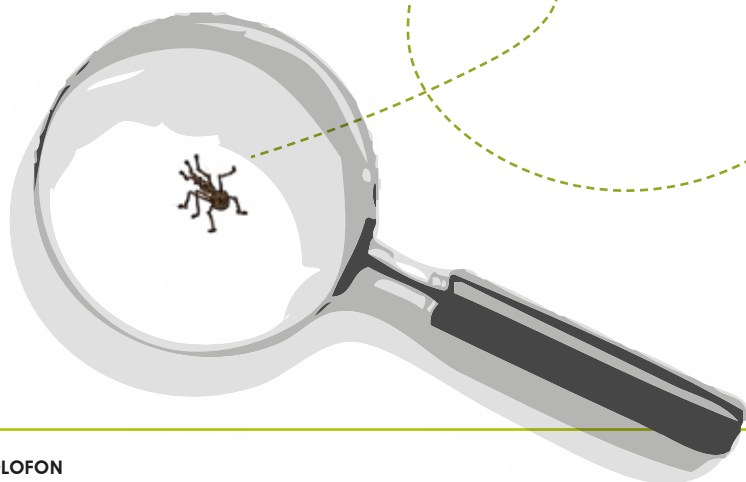

Herken deze plek en win...

Waag je kans en schrijf je gegevens en antwoord op een briefje. Stuur het voor 31 december 2009 in een gefrankeerde omslag op naar: Regionaal Landschap Meetjesland, Marktstraat 65, 9990 Maldegem. Je mag ook per email deelnemen. Antwoorden sturen naar: tom.gorre@rlm.be. De winnaar worden persoonlijk op de hoogte gebracht.

PRIJSVRAAG: WAAR IN HET MEETJESLAND IS DEZE FOTO GENOMEN?
SCHIFTINGSVRAAG: HOVEEL MENSEN HEBBEN VÓÓR 31 DECEMBER 2009 EEN ANTWOORD OP DEZE QUIZ INGESTUURD?

COLOFON

Regionaal Landschap Meetjesland vzw is een organisatie die samenwerkt met en ondersteund wordt door Europa, de Vlaamse Overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen, de tien aangesloten gemeenten, de Polderbesturen en verenigingen actief rond natuur en landschap, recreatie en toerisme, landbouw en jacht. RLM werkt aan een draagvlak voor natuur en landschap in het Meetjesland. Door informatie, sensibilisatie en realisatie van kleine projecten, leren we de inwoners waardering te hebben voor hun streek. Stapsgewijs en met respect voor alle partners. Onze vier pijlers: natuurbehoud en kleine landschapselementen, streekeigen karakter, natuurrecreatie, natuureducatie en -informatie.

De landschapskrant wordt gratis verspreid op 53.400 exemplaren en is een uitgave van Regionaal Landschap Meetjesland vzw, Marktstraat 65, 9990 Maldegem
 www.rlm.be info@rlm.be 050 70 00 42 / Verantwoordelijke uitgever: Geert De Roo / Vormgeving: www.quatremains.be / Druk: Van Hoestenbergh N.V.
 Werkten aan dit nummer mee: Caroline Beele, Adelheid De Deyne, Tom Gorré, Walter Hamelinck, Ralph Maréchal en Hélène Quidé.

Op bezoek bij: Mondina

Wil je iets meer te weten komen over biologische landbouw? Wil je het leven ontdekken in een veedrinkpoel? Of je laat je graag inwiden in de wereld van de kruidenvrouwen en heren? Of je droomt van een alternatieve schoolreis op de boerderij waar genieten en werken hand in hand gaan. Op 't Livinushof, een bio-boerderij in St.-Margriete, kan je dit allemaal beleven. We staan klaar om, in overleg, een programma samen te stellen. De verbondenheid met de landbouw zoals ze op de boerderij beleefd wordt, is nooit ver weg. Maar voor bepaalde programma's komen we op verplaatsing. In het kader van duurzame ontwikkeling kan je een praktische werkwinkel over alternatief energiegebruik aanvragen. We vertellen het verhaal van het Zuiden en komen zo tot het maken van een zonnestoof. Misschien ben je net met het thema water bezig en wil je de waternimf, met haar kritische kijk op het waterverbruik, op bezoek? Wil je ons beter leren kennen en eens met jouw groep of klas op bezoek komen?

INFO: WWW.MONDINA.BE, BRINCKMAN.KATRIEN@SKYNET.BE, 0472 73 62 59

Maak zelf een beestjeszuiger!

Met deze beestjeszuiger kan je mieren, spinnen, vliegjes, ... en andere kleine diertjes vangen en onderzoeken.

Neem een lege pot met een wijde hals (honing, confituur, ...). Maak in het deksel twee gaatjes. Steek door het éne gaatje een kort slangetje. (liefst transparant) Door het andere steek je een stuk transparante slang van 50 cm. Sluit de onderkant van het korte slangetje af met een stukje nylonkous en ... Je beestjeszuiger is klaar.

Ga nu op zoek tussen de bladeren, tussen de groeven van boomschors, op struiken, in hagen, ... naar kleine beestjes. Vind je er één? Richt het lange stuk naar de diertjes en zuig aan het korte slangetje! Het diertje wordt door de slang in je potje gezogen. Bekijk de diertjes goed. Hoeveel poten hebben ze? Bewegen ze snel of traag? ... Wil je de naam kennen van het diertje? Gebruik dan een zoekkaart. Een zoekkaart is een handig middel om diertjes of planten die je niet kent te "identificeren".

Je kan deze beestjeszuiger ook gebruiken om spinnen te vangen in huis en ze buiten vrij te laten zonder ze te doden!

OPGELET!

Zet de diertjes nadat je ze bekeken hebt steeds terug waar je ze gevonden hebt!

